

SMJERNICE ZA DEFINIRANJE OBUHVATA
VODNIH GRAĐEVINA I KRITERIJA ZA
ODREĐIVANJE GRANICA VODNOG DOBRA

HRVATSKE VODE I HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA

svibanj 2020.

Podaci o dokumentu:

Naslov:	Smjernice za definiranje obuhvata vodnih građevina i kriterija za određivanje granica vodnog dobra
Izdanje:	Hrvatske vode i Hrvatska elektroprivreda
Godina:	svibanj 2020. godine

Autori:	<p>Hrvatske vode:</p> <p>mr.sc. Sanja Barbalić doc.dr.sc. Danko Biondić Ivica Bojčić, dipl.ing.građ. Jelena Bubrig, dipl.ing.geod. Anđelko Drnas, dipl.ing.geod. Dijana Galunić Krajačić, dipl.ing.geod. Marijan Jeletić, dipl.ing.geod. Davor Kolić, dipl.ing.geod Goran Kolić, dipl.iur. Dragan Ljubičić, dipl.ing.građ. Zlatko Novak, dipl.ing.geod. Veronika Pančić Ruška, dipl.ing.građ. Jakov Prgomet, dipl.ing.geod. Amela Prskalo, dipl.ing.geod. Dražen Šegota, ing.građ. Vladimir Turković, dipl.ing.građ. Ivica Zečević, ing.građ.</p> <p>Hrvatska elektroprivreda:</p> <p>izv.prof.dr.sc. Mate Dabro Sanja Musulin, dipl.ing.građ. Vedrana Račeta, dipl.ing.građ. Goran Zrinski, dipl.ing.građ.</p>
---------	---

Sadržaj

1	UVOD.....	1
2	ZAKONSKA OSNOVA.....	1
2.1.	Vodno dobro i javno vodno dobro	1
2.2.	Uređeno i neuređeno inundacijsko područje.....	3
2.3.	Vodne građevine.....	4
2.4.	Uknjižba javnog vodnog dobra za postojeće vodne građevine i prirodne vodotoke koji nisu evidentirani u katastarskom i/ili u zemljišno - knjižnom operatu.....	6
3	KRITERIJI ZA ODREĐIVANJE GRANICA VODNOG DOBRA	8
3.1.	Uređeno inundacijsko područje	8
3.2.	Neuređeno inundacijsko područje	12
3.3.	Melioracijski kanali	16
3.4.	Akumulacije i retencije	18
3.5.	Ostale vodne građevine.....	20
3.6.	Izvorišta za javnu vodoopskrbu	20
4	ZAŠTITA VODA OD ONEČIŠĆENJA UZROKOVANOG NITRATIMA POLJOPRIVREDNOG PODRIJETLA	22
5	UKNJIŽBA JAVNOG VODNOG DOBRA ZA POSTOJEĆE VODNE GRAĐEVINE I PRIRODNE VODOTOKE KOJI NISU EVIDENTIRANI U KATASTARSKOM I/ILI U ZEMLJIŠNO - KNJIŽNOM OPERATU	25
5.1.	Geodetski elaborat stvarnog stanja korita površinskih voda	25
5.2.	Geodetski elaborat izvedenog stanja vodnih građevina	26
6	OPĆE PREPORUKE	28

1 UVOD

Odlukom generalnog direktora Hrvatskih voda, Klasa: 024-04/19-02/0000004, Urbroj: 374-1-10-19-1 od 5. srpnja 2019. godine osnovano je stručno povjerenstvo radi definiranja obuhvata vodnih građevina i utvrđivanje kriterija za određivanje granica vodnog dobra.

Zadatak stručnog povjerenstva je definirati obuhvat vodnih građevina (definirati i opisati što u građevinskom smislu čini sastavni dio vodnih građevina), te utvrditi kriterije za određivanje granica vodnog dobra, sve u svrhu provedbe u katastarskom operatu dva elaborata: geodetski elaborat izvedenog stanja za vodne građevine i geodetski elaborat stvarnog stanja vodotoka.

Na temelju dogovora sa sastanka čelništva Hrvatskih voda i HEP Proizvodnje održanog 12. ožujka 2020. godine u poslovnoj zgradi Hrvatskih voda u Zagrebu, u izradu ovih smjernica su radi utvrđivanja linije vodnog dobra za površinska vodna tijela od zajedničkog interesa aktivno uključeni i predstavnici Hrvatske elektroprivrede.

2 ZAKONSKA OSNOVA

2.1. Vodno dobro i javno vodno dobro

Vodno dobro je uređeno Zakonom o vodama (Narodne novine, broj 66/19) (u daljnjem tekstu: Zakon) u poglavlju II. Vode, vodno dobro i vodne građevine.

Vodno dobro je definirano člankom 9. koji glasi:

- (1) Vodno dobro čine katastarske čestice koje obuhvaćaju:
 1. vodonosna i napuštena korita površinskih voda
 2. uređeno inundacijsko područje
 3. neuređeno inundacijsko područje
 4. prostor na kojem je izvorište voda iz članka 100. stavka 1. ovoga Zakona potreban za njegovu fizičku zaštitu i prostor na kojem je izvorište, izdašnosti najmanje 10 m³ dnevno, mineralne i geotermalne vode i prirodne izvorske vode potreban za njegovu fizičku zaštitu i
 5. otoke koji su nastali ili nastanu u vodonosnom koritu presušivanjem vode, njezinom diobom na više rukavaca, naplavlivanjem zemljišta ili ljudskim djelovanjem.
- (2) Prostor iz stavka 1. točke 4. ovoga članka koji nije u vlasništvu Republike Hrvatske ne može biti manji od 400 niti veći od 450 četvornih metara oko izvorišta, tako da je izvorište u pravilu u središtu toga prostora.
- (3) Prostor iz stavka 1. točke 4. ovoga članka koji je u vlasništvu Republike Hrvatske je jedan hektar oko izvorišta, tako da je izvorište u pravilu u središtu toga prostora, ili iznimno manje površine ako je zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske na kojem je izvorište manje površine od jednog hektara.
- (4) Prostor iz stavaka 2. i 3. ovoga članka mora biti zasebna katastarska čestica, za koju se prije diobe, a u skladu s rješenjem iz članka 11. stavka 1. ovoga Zakona, osniva pravo služnosti prolaza i provoza do javne prometnice, na teret svih nekretnina.

- (5) Na diobu katastarskih čestica nekretnina javnog vodnog dobra ne primjenjuju se propisi o prostornom uređenju koji su u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.
- (6) Vodno dobro je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku i ima njezinu osobitu zaštitu.
- (7) Vodno dobro se koristi na način i pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.

Namjena vodnog dobra definirana je člankom 10. Zakona koji glasi:

Vodno dobro služi održavanju i poboljšanju vodnog režima, a osobito je namijenjeno za:

1. građenje i održavanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i građevina za osnovnu melioracijsku odvodnju
2. održavanje korita i obala vodotoka, te održavanje i uređenje inundacijskog područja
3. građenje i održavanje građevina za unutarnju plovidbu
4. provedbu obrane od poplava i
5. korištenje i zaštitu izvorišta voda iz članka 9. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona.

Javno vodno dobro definirano je člankom 12. Zakona koji glasi:

- (1) Javno vodno dobro čine katastarske čestice iz članka 9. ovoga Zakona koje su do dana stupanja na snagu Zakona o vodama (Narodne novine, broj 107/95.) bile temeljem zakona ili temeljem bilo koje druge pravne osnove: opće dobro, javno dobro, javno vodno dobro, vodno dobro, javno dobro - vode, općenarodna imovina, opće dobro i sl., državno vlasništvo, vlasništvo jedinice lokalne samouprave, društveno vlasništvo bez obzira tko je bio nositelj prava korištenja, upravljanja ili raspolaganja odnosno koje su u zemljišnoj knjizi bile upisane kao: javno dobro, javno vodno dobro, vodno dobro, javno dobro - vode, općenarodna imovina, opće dobro i sl., državno vlasništvo, vlasništvo jedinice lokalne samouprave, društveno vlasništvo s naznakom ili bez naznake nositelja prava korištenja, upravljanja ili raspolaganja.
- (2) Korita prirodnih površinskih voda su javno vodno dobro neovisno o tom tko je u zemljišnoj knjizi upisan kao njihov vlasnik.
- (3) Javnim vodnim dobrom smatraju se sve do dokaza suprotnog i one katastarske čestice iz članka 9. ovoga Zakona koje do dana stupanja na snagu ovoga Zakona nisu bile upisane u zemljišnoj knjizi odnosno koje su bile upisane u zemljišnu knjigu, ali nitko nije naznačen kao njihov vlasnik.
- (4) Javnim vodnim dobrom postaju i one katastarske čestice iz članka 9. ovoga Zakona koje se izvlaste ili otkupe u korist Republike Hrvatske.
- (5) Javnim vodnim dobrom postaju i katastarske čestice iz članka 9. ovoga Zakona za koje nisu ispunjene ostale pretpostavke iz stavaka 1. i 3. ovoga članka, na kojima se planiraju graditi vodne građevine za proizvodnju električne energije.
- (6) Prostor javnog vodnog dobra se proširuje na zemljište na kojem se planiraju graditi odvodni i dovodni kanali te odvodni i dovodni tuneli, koji zajedno s vodnom građevinom za proizvodnju električne energije koja se gradi na zemljištu iz stavaka 1., 3. i 5. ovoga članka čine jedinstven sustav.
- (7) Investitor vodnih građevina za proizvodnju električne energije dužan je otkupiti i izvlastiti katastarske čestice iz stavaka 5. i 6. ovoga članka u ime i za račun Republike Hrvatske na teret vlastitih sredstava. Katastarske čestice iz stavaka 5. i 6. ovoga članka postaju javno vodno dobro u trenutku izvršnosti rješenja iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona.
- (8) Javno vodno dobro je javno dobro u općoj uporabi odnosno u javnoj uporabi sukladno članku 15. stavku 2. ovoga Zakona i u vlasništvu je Republike Hrvatske.
- (9) Javno vodno dobro je neotuđivo.

- (10) Na javnom vodnom dobru druga osoba ne može steći pravo vlasništva niti drugo stvarno pravo, osim prava služnosti i prava građenja u skladu s ovim Zakonom.
- (11) Pravni poslovi sklopljeni protivno stavku 10. ovoga članka su ništetni.
- (12) Osoba koja neovlašteno koristi javno vodno dobro ne može ostvariti posjedovnu zaštitu.

Problematika vodnog dobra i javnog vodnog dobra uređena je i sljedećim člancima Zakona:

- Utvrđenje pripadnosti vodnom dobru - članak 11.,
- Prestanak statusa vodnog dobra - članak 13.,
- Upis javnog vodnog dobra u zemljišnu knjigu - članak 14.,
- Vodne građevine i druge javne građevine na javnom vodnom dobru - članak 15.,
- Upravljanje javnim vodnim dobrom - članak 16.,
- Upravljanje javnim vodnim dobrom u lučkom području - članak 17.,
- Korištenje javnoga vodnoga dobra za gospodarske ili osobne potrebe - članak 18.,
- Zahvati na javnom vodnom dobru uvjetovani lokacijskom dozvolom - članak 19.,
- Korištenje javnog vodnog dobra za odmor i rekreaciju - članak 20.,
- Katastarske čestice vodnoga dobra izvan sustava javnog vodnog dobra - članak 21.,
- Pravo prvokupa - članak 22.,
- Izvlaštenje radi pripajanja javnom vodnom dobru - članak 23.,
- Pojas za održavanje uz građevine detaljne melioracijske odvodnje i građevine za navodnjavanje - članak 139.,
- Vodotoci i sušna korita koji prolaze kroz građevinska područja, natkriveni i služe i namjenama oborinske odvodnje - članak 140. stavak 2.,
- Upisi javnoga vodnoga dobra po osnovi dugogodišnjeg posjeda - članak 230.,
- Upis vodnih građevina i korita prirodnih površinskih voda koja su upisana u katastru, ali nisu upisana u zemljišnoj knjizi - članak 231.,
- Upis vodnih građevina i korita prirodnih površinskih voda koja nisu upisana ni u katastru, niti u zemljišnoj knjizi - članak 232.,
- Neprimjena drugih propisa na evidentiranje u katastru i upise u zemljišnoj knjizi - članak 233.,
- Odgovarajuća primjena odredbi o evidentiranju u katastar i upisu u zemljišnu knjigu na druge vodne građevine - članak 234.,
- Zemljište na kojem su izgrađene vodne građevine za proizvodnju električne energije, pravo građenja i upravljanja - članak 235.,
- Pravo na naknadu tržišne vrijednosti - članak 236.,
- Podaci o česticama javnog vodnog dobra - članak 237.,
- Korištenje javnoga vodnog dobra nakon provedbe propisa o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama na vodnom dobru - članak 238.,
- Služnost radi rekonstrukcije i održavanja komunalnih vodnih građevina - članak 239.

2.2. Uređeno i neuređeno inundacijsko područje

Uređeno i neuređeno inundacijsko područje je uređeno Zakonom u poglavlju VII. Zaštita od štetnog djelovanja voda.

Uređeno i neuređeno inundacijsko područje je definirano člankom 123. koji glasi:

- (1) Uređeno inundacijsko područje čini zemljište između korita voda i vanjskog ruba pripadajućih mu regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina, uključujući i pojas zemljišta potreban za njihovo redovito održavanje.

- (2) Neuređeno inundacijsko područje čini:
 1. zemljište uz vodotoke, koje je Planom upravljanja vodnim područjima ili dokumentom o uređenju prostora rezervirano za građenje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i
 2. prirodne akumulacije i retencije u granicama utvrđenim Planom upravljanja vodnim područjima, a umjetne akumulacije i retencije u granicama njihova zahvata u prostoru.
- (3) Vanjsku granicu uređenog i neuređenog inundacijskog područja utvrđuje Ministarstvo na zahtjev Hrvatskih voda.
- (4) Granice inundacijskog područja iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ucrtavaju se u katastarske planove i planove prostornog uređenja.

Problematika uređenog i neuređenog inundacijskog područja uređena je i člankom 4., stavak 61. Zakona (Značenje pojmova) koji glasi:

Područja značajna za vodni režim su vodotoci i druga tijela površinskih voda te uređeno i neuređeno inundacijsko područje.

2.3. Vodne građevine

Vodne građevine su uređene Zakonom u poglavlju II. Vode, vodno dobro i vodne građevine.

Namjena vodnih građevina je definirana člankom 24. Zakona koji glasi:

Vodne građevine su građevine ili skupovi građevina zajedno s pripadajućim uređajima i opremom, koji čine tehničku odnosno tehnološku cjelinu, a služe za uređenje vodotoka i drugih površinskih voda, za zaštitu od štetnog djelovanja voda, za zahvaćanje voda radi njihova namjenskog korištenja i za zaštitu voda od onečišćenja.

Vrste vodnih građevina definirane su člankom 25. Zakona koji glasi:

- (1) Vodne građevine, s obzirom na njihovu namjenu, jesu:
 1. regulacijske i zaštitne vodne građevine - nasipi, obaloutvrde, umjetna korita vodotoka, odteretni kanali, lateralni kanali, odvodni tuneli, brane s akumulacijama, ustave, retencije i druge pripadajuće im građevine, crpne stanice za obranu od poplava, vodne stepenice, slapišta, građevine za zaštitu od erozija i bujica i druge građevine pripadajuće ovim građevinama
 2. komunalne vodne građevine:
 - 2.1. građevine za javnu vodoopskrbu - akumulacije, vodozahvati (zdenci, kaptaže i druge zahvatne građevine na vodnim tijelima), uređaji za kondicioniranje vode, vodospreme, crpne stanice, glavni dovodni cjevovodi i vodoopskrbna mreža cjevovoda i
 - 2.2. građevine za javnu odvodnju - kanali za prikupljanje i odvodnju komunalnih otpadnih voda, kolektori, crpne stanice, uređaji za pročišćavanje otpadnih voda, građevine i oprema za gospodarenje otpadnim muljem nastalim u postupku pročišćavanja otpadnih voda, lagune, ispusti u prijamnik i druge

građevine pripadajuće ovim građevinama, uključujući sekundarnu mrežu kanala

3. vodne građevine za melioracije:

- 3.1. građevine za melioracijsku odvodnju su građevine iz stavka 2. ovoga članka
- 3.2. građevine za navodnjavanje - akumulacijske i druge zahvatne građevine, razvodna mreža i druge građevine pripadajuće ovim građevinama i
- 3.3. mješovite melioracijske građevine su građevine iz podtočaka 3.1. i 3.2. ove točke

4. vodne građevine za proizvodnju električne energije - brane, akumulacije, retencije, strojarnica, vodna komora, crpne stanice, dovodni i odvodni kanali, dovodni i odvodni tuneli i druge građevine, uređaji i oprema pripadajući ovim građevinama i
5. građevine za unutarnju plovidbu - objekti sigurnosti plovidbe na unutarnjim vodama i lučke građevine, sukladno posebnim propisima o plovidbi i lukama unutarnjih voda.

(2) Građevine za melioracijsku odvodnju su kanali s pripadajućim crpnim stanicama, drenažama, betonskim propustima, čepovima, sifonima, stepenicama, brzotocima, oblogama za zaštitu od erozija, ustavama i drugim pripadajućim građevinama, uređajima i opremom i dijele se na:

1. građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju:

- 1.1. melioracijske građevine I. reda - glavni odvodni kanali za prihvat svih voda iz melioracijskog sustava ili dijela tog sustava, a koji se dovode putem detaljne kanalske mreže i odvođe u prirodni ili umjetni prijamnik i
- 1.2. melioracijske građevine II. reda - glavni odvodni kanali za prihvat svih voda iz melioracijskog sustava ili dijela tog sustava, a koji se dovode putem detaljne melioracijske mreže i odvođe melioracijske građevine I. reda

2. građevine za detaljnu melioracijsku odvodnju:

- 2.1. melioracijske građevine III. reda - sabirni te parcelni kanali za prikupljanje voda s poljoprivrednih zemljišta i njihovo odvođenje u građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju (melioracijske građevine II. reda) i
- 2.2. melioracijske građevine IV. reda - parcelni ili detaljni kanali za neposredno prikupljanje voda s poljoprivrednih zemljišta odnosno drugih čestica i njihovo odvođenje u melioracijske građevine III. reda.

(3) Vodne građevine iz ovoga članka od interesa su za Republiku Hrvatsku.

(4) Građenje i održavanje vodnih građevina iz ovoga članka u interesu je Republike Hrvatske.

Pravni status vodnih građevina definiran je člankom 26. Zakona koji glasi:

- (1) Regulacijske i zaštitne vodne građevine i građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju u vlasništvu su Republike Hrvatske.
- (2) Vodne građevine za melioracije, osim građevina iz stavka 1. ovoga članka, javna su dobra u javnoj uporabi i u vlasništvu su jedinica područne (regionalne) samouprave.
- (3) Pravni status komunalnih vodnih građevina uređuje se zakonom kojim se uređuju vodne usluge.

- (4) Vodne građevine za proizvodnju električne energije izgrađene na temelju prava građenja na javnom vodnom dobru, kao i one izgrađene izvan javnog vodnog dobra u vlasništvu su investitora ili osobe na koju je investitor prenio pravo građenja odnosno pravo vlasništva, i to dok traje pravo građenja.
- (5) Iznimno od stavka 4. ovoga članka, u vlasništvu Republike Hrvatske su akumulacije za proizvodnju električne energije, dovodni i odvodni kanali te dovodni i odvodni tuneli koji se grade na zemljištu iz članka 12. stavaka 1. do 6. ovoga Zakona.
- (6) Građevine za unutarnju plovidbu investitor kojih je Republika Hrvatska ili lučka uprava u vlasništvu su Republike Hrvatske.
- (7) Pravne i fizičke osobe mogu za vlastite potrebe na vlastitom zemljištu ili na zemljištu na kojem ostvare pravo građenja odnosno pravo služnosti vodova graditi vodne građevine.

Upravljanje vodnim građevinama definirano je člankom 27. Zakona koji glasi:

- (1) Regulacijskim i zaštitnim vodnim građevinama, građevinama za osnovnu melioracijsku odvodnju u vlasništvu Republike Hrvatske upravljaju Hrvatske vode.
- (2) Građevinama za detaljnu melioracijsku odvodnju u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave upravljaju Hrvatske vode.
- (3) Građevinama za navodnjavanje u vlasništvu jedinica područne (regionalne) samouprave upravljaju te jedinice.
- (4) Upravljanje komunalnim vodnim građevinama uređuje se zakonom kojim se uređuju vodne usluge.
- (5) Na upravljanje građevinama za unutarnju plovidbu primjenjuju se posebni propisi o plovidbi i lukama na unutarnjim vodama.
- (6) Vodnim građevinama za proizvodnju električne energije upravlja njihov investitor ili osoba na koju je investitor prenio pravo građenja građevina na javnom vodnom dobru odnosno prenio pravo vlasništva ili neko drugo pravo na građevinama izvan javnog vodnog dobra koje stjecatelja ovlašćuje na upravljanje. Ta osoba upravlja i građevinama iz članka 26. stavka 5. ovoga Zakona u ime Republike Hrvatske.
- (7) Pod upravljanjem u smislu ovoga članka smatraju se poslovi investitora gradnje vodnih građevina, njihovo održavanje, čuvanje i korištenje za namjene kojima vodne građevine služe.

Problematika vodnih građevina uređena je i člankom 240. Zakona - Održavanje građevina za navodnjavanje.

2.4. Uknjižba javnog vodnog dobra za postojeće vodne građevine i prirodne vodotoke koji nisu evidentirani u katastarskom i/ili u zemljišno - knjižnom operatu

Uknjižba javnog vodnog dobra za postojeće vodne građevine i prirodne vodotoke koji nisu evidentirani u katastarskom i/ili u zemljišno - knjižnom operatu uređena je Zakonom u poglavlju XVI. Prijelazne i završne odredbe.

Upis vodnih građevina i korita prirodnih površinskih voda koja su upisana u katastru, ali nisu upisana u zemljišnoj knjizi je uređen člankom 231. Zakona koji glasi:

- (1) Regulacijske i zaštitne vodne građevine izgrađene do stupanja na snagu ovoga Zakona i građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju, izgrađene do stupanja na snagu ovoga

Zakona, koje su upisane u katastru, a nisu upisane u zemljišnoj knjizi, kao i korita prirodnih površinskih voda, koja su upisana u katastru, a nisu upisana u zemljišnoj knjizi, upisuju se u zemljišne knjige kao javno vodno dobro u vlasništvu Republike Hrvatske, sukladno članku 12. ovoga Zakona, neovisno o tome tko je upisan kao njihov vlasnik.

- (2) Upis iz stavka 1. ovoga članka provest će općinski sud, i to: za građevine iz stavka 1. ovoga članka na temelju potvrde iz članka 29. ovoga Zakona i odgovarajućeg geodetskog elaborata, a za korita prirodnih površinskih voda na temelju odgovarajućeg geodetskog elaborata.

Upis vodnih građevina i korita prirodnih površinskih voda koja nisu upisana ni u katastru, niti u zemljišnoj knjizi je uređen člankom 232. Zakona koji glasi:

- (1) Regulacijske i zaštitne vodne građevine izgrađene do stupanja na snagu ovoga Zakona i građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju, izgrađene do stupanja na snagu ovoga Zakona, koje nisu upisane u katastru niti u zemljišnoj knjizi, kao i korita prirodnih površinskih voda, koja nisu upisana u katastru niti u zemljišnoj knjizi, upisuju se na način uređen ovim člankom.
- (2) Hrvatske vode podnose tijelu nadležnom za katastar na pregled i potvrdu geodetski elaborat izvedenog stanja vodnih građevina iz stavka 1. ovoga članka odnosno geodetski elaborat stvarnoga stanja korita prirodnih površinskih voda u kojima se vodne građevine, kao i korita prirodnih površinskih voda iskazuju načinom uporabe zemljišta.
- (3) Nakon pregleda i potvrde geodetskog elaborata izvedenog stanja odnosno geodetskog elaborata stvarnoga stanja iz stavka 2. ovoga članka po tijelu nadležnom za katastar, tijelo nadležno za katastar dostavlja općinskom sudu prijavni list radi prethodne provedbe u zemljišnoj knjizi.
- (4) Općinski sud upisuje vodne građevine iz stavka 1. ovoga članka odnosno korita prirodnih površinskih voda u zemljišnu knjigu kao javno vodno dobro, u vlasništvu Republike Hrvatske, sukladno članku 12. ovoga Zakona, neovisno o tome tko je upisan kao njihov vlasnik i o tom, po službenoj dužnosti, obavještava tijelo nadležno za katastar.

Neprimjena drugih propisa na evidentiranje u katastru i upise u zemljišnoj knjizi je uređena člankom 233. Zakona koji glasi:

Na evidentiranje u katastru i upise iz članaka 231. i 232. ovoga Zakona ne primjenjuju se odredbe zakona kojima se uređuje prostorno uređenje i gradnja, a kojima je propisana dioba građevinskog zemljišta i evidentiranje građevina u katastru niti odredbe zakona kojim se uređuje katastar nekretnina te odredbe drugih zakona i propisa koje su protivne člancima 231. i 232. ovoga Zakona.

Odgovarajuća primjena odredbi o evidentiranju u katastar i upisu u zemljišnu knjigu na druge vodne građevine je uređena člankom 234. Zakona koji glasi:

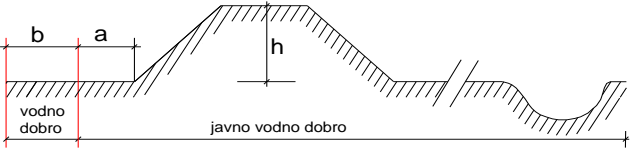
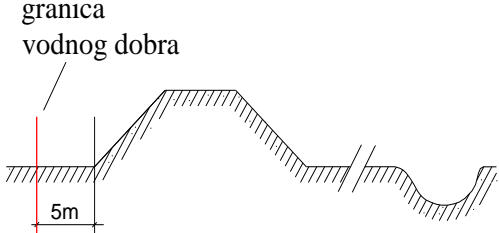
- (1) Odredbe članaka 231., 232. i 233. ovoga Zakona primjenjuju se, na odgovarajući način, i na građevine za detaljnu melioracijsku odvodnju i građevine za navodnjavanje, izgrađene do stupanja na snagu ovoga Zakona, a kao vlasnik upisuje se jedinica područne (regionalne) samouprave. Odgovarajući geodetski elaborat iz članka 231. stavka 2. ovoga Zakona odnosno geodetski elaborat izvedenog stanja, iz članka 232. stavka 2. ovoga Zakona, tijelu nadležnom za katastar dostavljaju Hrvatske vode za građevine za detaljnu melioracijsku odvodnju odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave za građevine za navodnjavanje.

- (2) Odredbe članka 231., 232. i 233. ovoga Zakona primjenjuju se, na odgovarajući način, i na komunalne vodne građevine, koje nisu vodovi, izgrađene do stupanja na snagu ovoga Zakona, a kao vlasnik upisuje se javni isporučitelj vodnih usluga. Odgovarajući geodetski elaborat iz članka 231. stavka 2. ovoga Zakona odnosno geodetski elaborat izvedenog stanja iz članka 232. stavka 2. ovoga Zakona tijelu nadležnom za katastar dostavlja javni isporučitelj vodne usluge.
- (3) Odredbe članka 235. ovoga Zakona primjenjuju se na vodne građevine za proizvodnju električne energije, izgrađene do stupanja na snagu ovoga Zakona, koje se upisuju u zemljišne knjige kao javno vodno dobro. Hrvatska elektroprivreda upravlja javnim vodnim dobrom na kojima su izgrađene vodne građevine za proizvodnju električne energije, akumulacijama, dovodnim i odvodnim kanalima, dovodnim i odvodnim tunelima, u ime Republike Hrvatske. Hrvatska elektroprivreda pribavlja odgovarajući geodetski elaborat prema članku 235. stavak 6. ovoga Zakona. Elaborat mora uskladiti s Hrvatskim vodama.

3 KRITERIJI ZA ODREĐIVANJE GRANICA VODNOG DOBRA

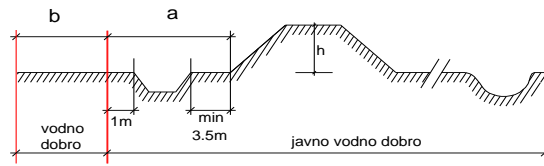
3.1. Uređeno inondacijsko područje

Kriteriji za određivanje granica vodnog dobra na uređenom inondacijskom području su sljedeći:

<p>Nasip bez popratnog kanala</p> <table border="1" data-bbox="204 1279 639 1480"> <thead> <tr> <th>h (m)</th> <th>a (m)</th> <th>b (m)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0 - 2</td> <td>3,5</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>2 do 5</td> <td>5</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>> 5</td> <td>5</td> <td>5</td> </tr> </tbody> </table>	h (m)	a (m)	b (m)	0 - 2	3,5	0	2 do 5	5	3	> 5	5	5	
h (m)	a (m)	b (m)											
0 - 2	3,5	0											
2 do 5	5	3											
> 5	5	5											
<p>Na udaljenosti 5 m od vanjske nožice nasipa.</p>													

Nasip s popratnim kanalom na udaljenosti većoj od 3,5 m

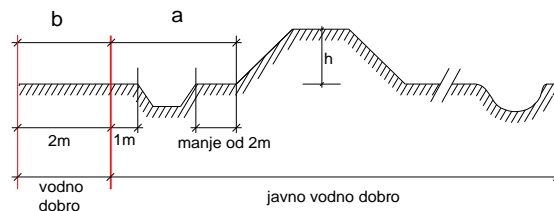
h (m)	a (m)	b (m)
0 - 2	stvarno	3,5 m - a ≥ 0
2 do 5	stvarno	8 m - a ≥ 0
> 5	stvarno	10 m - a ≥ 0

Nasip s popratnim kanalom na udaljenosti manjoj od 3,5 m

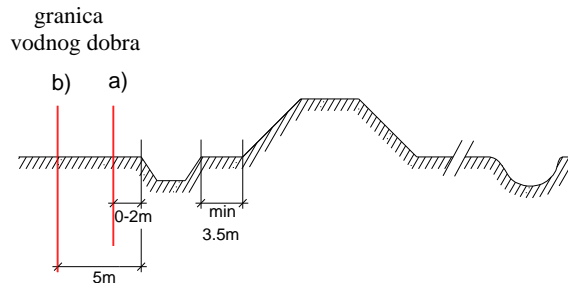
U slučaju da međuprostor između nožice nasipa i ruba korita ne osigurava проход stroja, granicu vodnog dobra treba pomaknuti na 2 m od vanjskog ruba kanala.

h (m)	a (m)	b (m)
0 - 2	stvarno	3,5 m - a ≥ 0
2 do 5	stvarno	8 m - a ≥ 0
> 5	stvarno	10 m - a ≥ 0

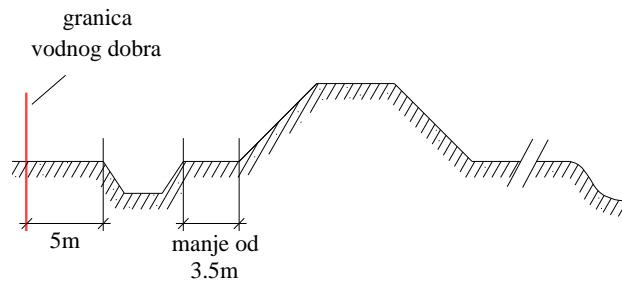

Na udaljenosti 0 - 2 m od vanjskog ruba korita procjeddnog ili sabirnog kanala, ako je kanal takvih dimenzija da je moguće održavanje sa jedne strane kanala, odnosno ako je širina između nožice nasipa i obale korita osigurava проход stroja.

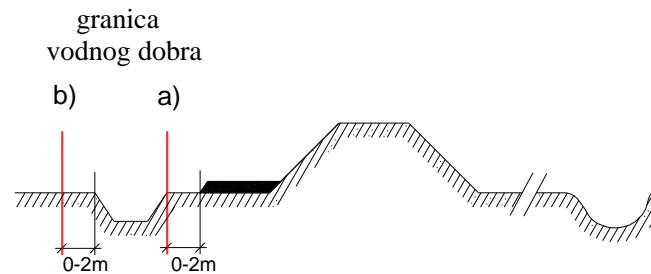
Ako je kanal većih dimenzija pa treba osigurati održavanje sa obje strane kanala, udaljenost linije vodnog dobra treba biti 5 m od ruba kanala.

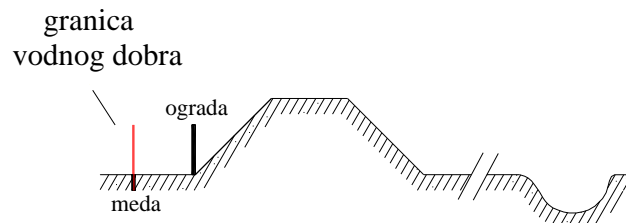
U slučaju da međuprostor između nožice nasipa i ruba korita ne osigurava prohod stroja, granicu vodnog dobra treba pomaknuti na 5 m od vanjskog ruba kanala.

U slučajevima kada je uz nožicu nasipa izgrađena prometnica, granicu vodnog dobra treba odrediti na udaljenosti od 0 - 2 m od vanjskog ruba prometnice (ako nema odvodnog jarka) ili na udaljenosti od 0 - 2 m od odvodnog jarka uz prometnicu.

Ukoliko su sve katastarske čestice u građevinskoj zoni i ako je nasip ucrtan na katastarskom planu, granicu vodnog dobra određuje katastarski položaj međe (bez obzira na fizičku ogradu) u slučajevima legalnih gradnji uz nasipe, odnosno ako je predviđen postupak legalizacije, te u slučaju da je zatečeno stanje starije od 20 godina.

<p>Ukoliko su sve katastarske čestice u građevinskoj zoni i ako nasip nije ucrtan na katastarskom planu, granicu vodnog dobra treba odrediti na mjestu:</p> <p>a) fizičke ograde ili b) nožice nasipa.</p> <p>Pri tome treba odabrati udaljeniju točku od krune nasipa u slučajevima legalnih gradnji uz nasipe, odnosno ako je predviđen postupak legalizacije, te u slučaju da je zatečeno stanje starije od 20 godina.</p>	<p>a) granica vodnog dobra</p> <p>b) granica vodnog dobra</p>
<p>U slučaju nepoklapanja stvarnog stanja sa katastarskim planom, granicu vodnog dobra treba odrediti prema stvarnom stanju.</p>	<p>583 granica vodnog dobra 1298 580 581 582 novo korito 584 javno vodno dobro - stari tok 1370</p>

Iznimno kod nasipa uz velike rijeke, Dunav, Savu, Dravu, Muru, Kupu, Unu i Neretvu, pojas za održavanje zbog karakteristika i konstrukcije presjeka nasipa može biti do 20 m.

Člankom 141., stavkom 1. Zakona o vodama propisano je sljedeće:

- (1) Radi očuvanja i održavanja regulacijskih i zaštitnih te drugih vodnih građevina i sprječavanja pogoršanja vodnog režima zabranjeno je:
4. u uređenom inundacijskom području orati zemlju, saditi i sjeći drveće i grmlje
 5. u uređenom inundacijskom području:
 - 5.1. podizati zgrade, ograde i druge građevine, osim regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina do šest metara od vanjske nožice nasipa odnosno od vanjskog ruba regulacijske i zaštitne vodne građevine koja nije nasip (obala i obaloutvrda)
 - 5.2. vaditi pijesak, šljunak, kamen, glinu i ostale tvari do 20 metara od vanjske nožice nasipa odnosno od vanjskog ruba regulacijske i zaštitne vodne građevine koja nije nasip (obala i obaloutvrda)
 - 5.3. kopati i bušiti zdence do 20 metara od vanjske nožice nasipa odnosno vanjskog ruba regulacijske i zaštitne vodne građevine koja nije nasip (obala i obaloutvrda) i

- 5.4. bušiti tlo do 20 metara od vanjske nožice nasipa odnosno od vanjskog ruba regulacijske i zaštitne vodne građevine koja nije nasip (obala i obaloutvrda).

3.2. Neuređeno inundacijsko područje

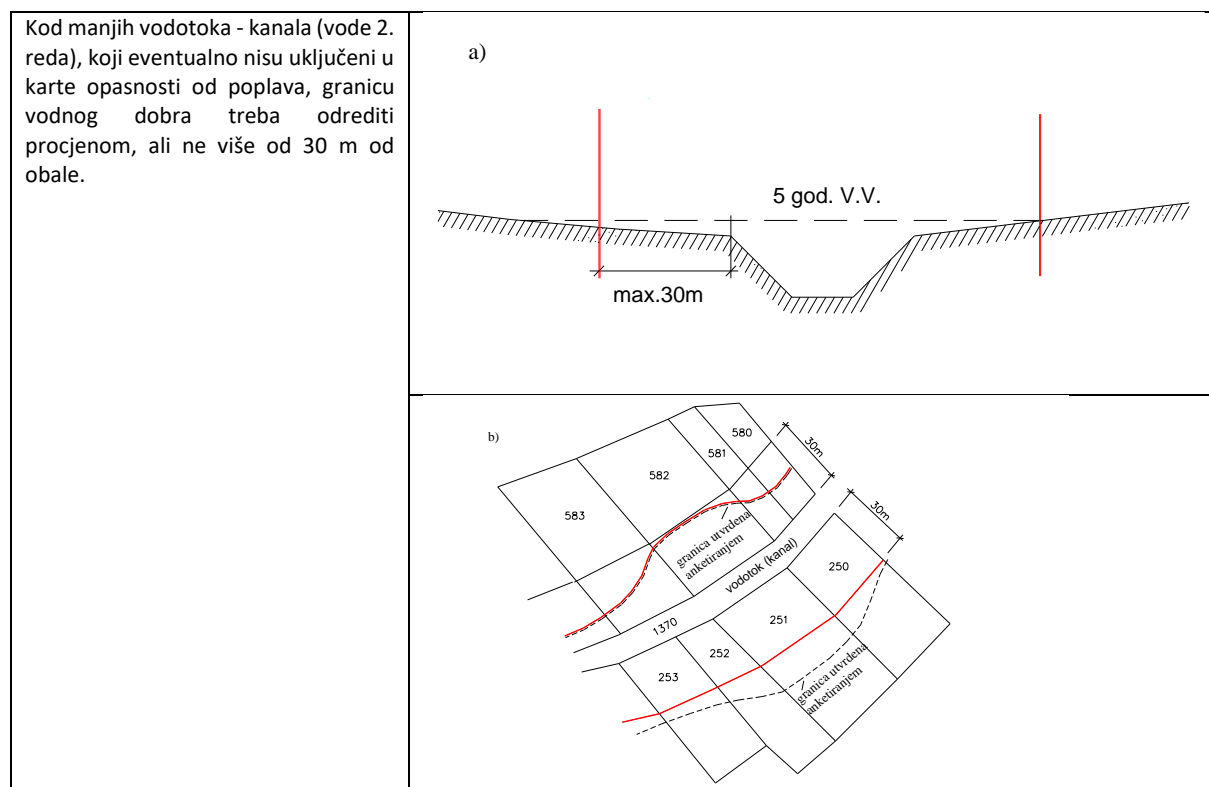
Granice vodnog dobra na neuređenom inundacijskom području načelno treba odrediti sukladno obuhvatu poplava velike vjerojatnosti pojavljivanja prema kartama opasnosti od poplava izrađenim na temelju članka 126. Zakona o vodama (Narodne novine, broj 66/19) i priloga 7. Pravilnika o sadržaju Plana upravljanja vodnim područjima (Narodne novine, br. 74/13, 53/16 i 64/18), te objavljenim na mrežnoj stranici:

<https://voda.giscloud.com/map/321897/karta-opasnosti-od-poplava-za-veliku-vjerojatnost-pojavljivanja---dubine>,

pri čemu treba voditi računa o postojećem stanju na terenu i u katastru. Time se osigurava opstanak područja za prihvat dijela volumena poplavnih valova, što je ujedno i važna negrađevinska mjera obrane od poplava.

Karte opasnosti od poplava se sukladno promjenama na slivovima noveliraju svakih 6 godina, s time da će njihova novelacija biti 2020. godine.

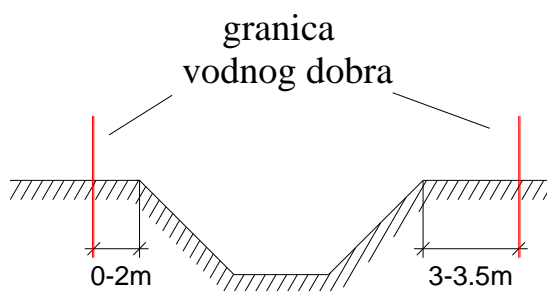
Izuzeci su područja s odobrenim projektima obrambenih nasipa (lokacijska dozvola) za koja se koriste kriteriji koji vrijede za uređena inundacijska područja, te određena područja uz manje vodotoke kako slijedi.

Kod korita u naseljima uz koji su izgrađeni nasipi treba primijeniti kriterije za uređeno inundacijsko područje, a ako nasipi nisu izgrađeni i ne dolazi do izlivanja iz korita, granicu vodnog dobra treba odrediti, ovisno o situaciji, na udaljenosti od 3,5 - 5 m s jedne strane korita, a sa druge 0 - 2 m za manja korita (koja se mogu održavati sa jedne strane), odnosno 3,5 - 5 m obostrano za veća korita.

Ako je sa jedne strane cesta (put) sa koje je moguće vršiti održavanje korita, tu cestu (put) treba uključiti u vodno dobro, a granicu vodnog dobra na suprotnoj strani treba predvidjeti po katastarskim međama okolnih katastarskih čestica.

U slučajevima legalnih gradnji uz korita ili objekata za koja nadležna tijela namjeravaju legalizirati zatečeno stanje, treba usvojiti katastarske međe čestica, ako nisu predviđeni nasipi ili drugi hidrotehnički radovi (proširenje korita ili drugo). Svi planirani radovi (objekti) moraju biti obuhvaćeni granicom vodnog dobra.

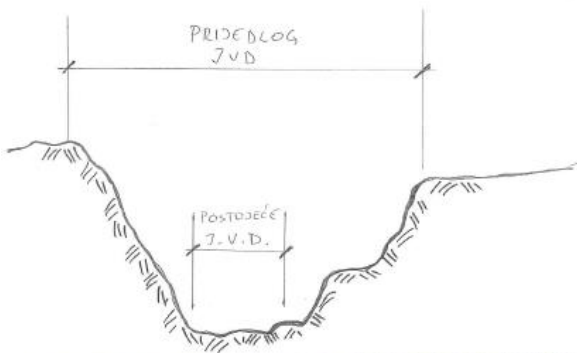

Česti slučajevi na jadranskom vodnom području području su relativno strma i duboka korita bujičnih vodotoka u obliku rivina - jaruga. Postojeći katastar i čestica javnog vodnog dobra obično pokriva samo dno ili dio dna te jaruge. Zbog izrazite urbanizacije i visoke cijene zemljišta, vlasnici okolnih parcela kod izgradnje objekata traže svoje pravo na cijeloj svojoj parceli po katastru i često traže izgradnju potpornih zidova po granici katastra i nasipavanje terena iza zida radi ravnjanja parcele radi buduće izgradnje. U takvim slučajevima čestice javnog vodnog dobra treba odrediti unutar pojasa između gornjih rubova pokosa jaruge.

PRESJEK A-A

U slučaju kad imamo relativno strmo i duboko korito bujičnog vodotoka, a postojeća čestica javnog vodnog dobra pokriva samo dno jaruge (ponekad i manje ili više), prijedlog je da se javnim vodnim dobrom smatra cijela širina jaruge do vrha pokosa.

Razlog se nalazi u činjenici da su česte izrade visokih a.b. zidova od strane vlasnika okolnih čestica na granici j.v.d., nasipanje terena iza i formiranje građ. parcela (vidi sliku).

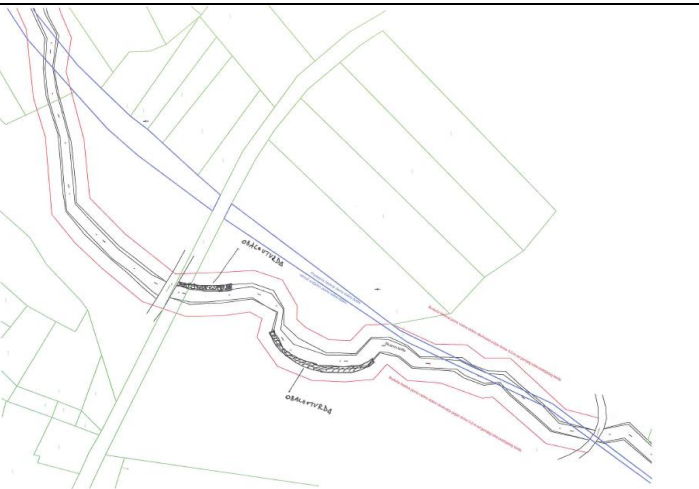
Na jadranskom vodnom području bujični vodotoci su kroz urbanizirana područja često nadsvođeni radi formiranja pristupnih puteva ili ulica. Osim natkrivenih kineta sandučastih profila širine od 0,5 m do 4,0 m, čest slučaj je zacjevljenje vodotoka sa cijevnim profilom (od 500 do 1.000 mm).

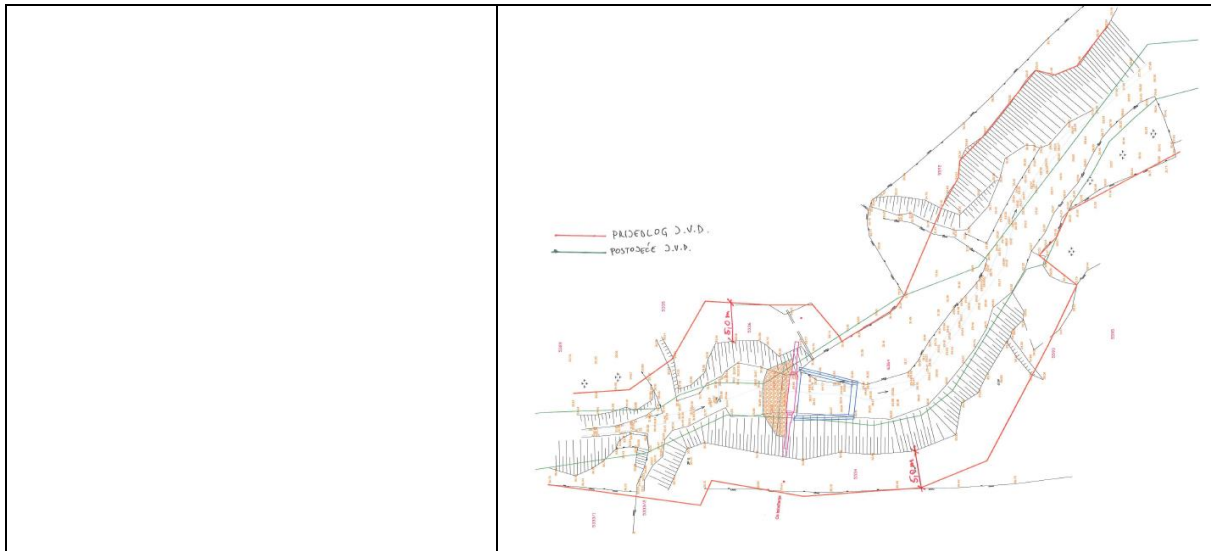
Budući da u ovakvim slučajevima nisu predviđeni neki značajniji radovi, a za održavanje su zadužene jedinice lokalne samouprave, kada isti ujedno služe i namjenama oborinske odvodnje, javno vodno dobro treba obuhvaćati obostrani pojas od 0,5 m oko natkrivene kinete, a ukupno ne smije biti uže od 2,0 m.

Katastarskim česticama vodnog dobra, i to uređenim potocima u građevinskom području jedinice lokalne samouprave, koji se u cijelosti nadsvođe ili zacijevaju može prestati status vodnog dobra uz zadržavanje prava služnosti vodova u svrhu njihova građenja ili održavanja, a eventualno i u druge svrhe. S uređenim potocima izjednačene su građevine za zaštitu od erozija i bujica u građevinskom području jedinice lokalne samouprave.

Postoje slučajevi kod manjih vodotoka jadranskog vodnog područja kada se postojeće korito vodotoka s pripadnim vodnim građevinama (pregrade, obaloutvrde, pera, pragovi i drugo) katastarski ne poklapa sa česticom javnog vodnog dobra po obliku, položaju ili širini. U takvim se slučajevima kao javno vodno dobro treba odrediti obostrani pojas od 5,0 m širine od gornjeg ruba korita (bilo da se radi o prirodnom pokosu, uređenom pokosu, obaloutvrđi, kamenom nabačaju i slično), čime će sve navedene vodne građevine biti unutar javnog vodnog dobra.

Na jadranskom vodnom području području česta su korita koja su stepenasto formirana od niza suhozidova i kamenih podgrada. U nekim slučajevima potrebno je poštivati navedeno i granice javnog vodnog dobra položiti po navedenim suhozidovima.

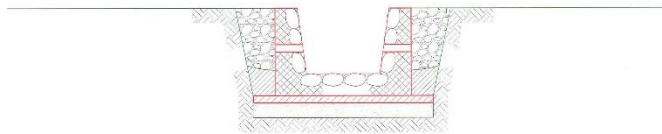
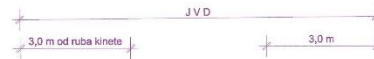

Na jadranskom vodnom području bujični vodotoci su često regulirani kinetiranjem. Širine kineta variraju od 1,0 m do 5,0 m. Budući da su iste građevinski dovršene, potreban je određeni pojas za održavanje, uglavnom čišćenje. Zbog visoke cijene zemljišta u uglavnom urbanim područjima, javno vodno dobro treba biti obostrani pojas za održavanje širine 3,0 m, koji sa širinom kinete čini česticu javnog vodnog dobra.

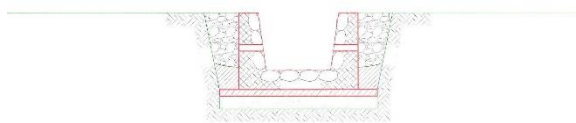
Ukoliko je to nemoguće zbog urbanizacije, javno vodno dobro treba biti barem jednostrani pojas širine 3,0 m zbrojen sa širinom kinete, odnosno ukoliko niti to nije moguće zbog postojećih objekata i visokih zidova, onda barem širina kinete.

TRAPEZNA ARMIRANO-BETONSKA KINETA

TRAPEZNA ARMIRANO-BETONSKA KINETA

u ograničenim prostornim uvjetima guste urbane izgradnje i relativno skupog zemljišta (potobalni gradovi)

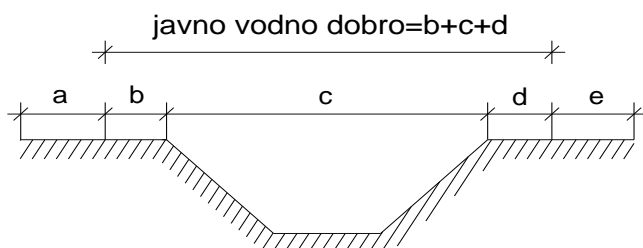

3.3. Melioracijski kanali

Za prirodne manje vodotoke koji imaju funkciju melioracijske vodne građevine prvog ili drugog reda, pojas za održavanje ostvaruje se utvrđivanjem inundacijskog područja, kako je predviđeno za vodotoke i druge površinske vode.

Kriteriji za određivanje granica vodnog dobra za građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju, odnosno za melioracijske građevine I. reda (glavni odvodni kanali za prihvat svih voda iz melioracijskog

sustava ili dijela tog sustava, a koji se dovode putem detaljne kanalske mreže i odvođe u prirodni ili umjetni prijamnik) i za melioracijske građevine II. reda (glavni odvodni kanali za prihvat svih voda iz melioracijskog sustava ili dijela tog sustava, a koji se dovode putem detaljne melioracijske mreže i odvođe melioracijske građevine I. reda) su sljedeći:

b, d - obala u sastavu javnog vodnog dobra

c - širina korita vodotoka

a, e - pojas vodnog dobra

Elementi korita (m)	Javno vodno dobro = b + c + d (m)				
c	b	d	a	e	Napomena
do 6	1,5	1	2	0	jednostrano održavanje
6 - 10	1,5	1	2	0	jednostrano održavanje
10 - 15	2	2	2	2	dvostrano održavanje
15 - 30	3	3	2	2	dvostrano održavanje
> 30	5	5	-	-	

Uz građevine detaljne melioracijske odvodnje i građevine za navodnjavanje uspostavlja se pojas u širini tri metra od vanjskog ruba te građevine koji služi održavanju građevine (u daljnjem tekstu: pojas za održavanje). U pojasu za održavanje poljoprivredna proizvodnja obavlja se na rizik vlasnika odnosno zakonitog posjednika zemljišta (članak 139. Zakona o vodama).

3.4. Akumulacije i retencije

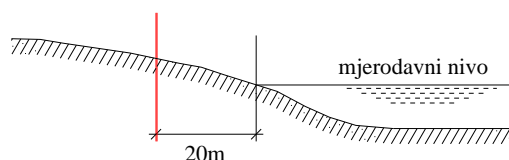
1. Zaštita od štetnog djelovanja voda

Neuređeno inundacijsko područje čine prirodne akumulacije i retencije u granicama utvrđenim Planom upravljanja vodnim područjima, a umjetne akumulacije i retencije u granicama njihova zahvata u prostoru. Granicu zahvata utvrđuju Hrvatske vode.

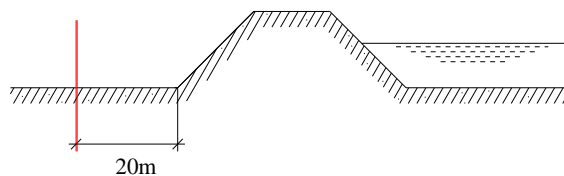
Granica zahvata vodnog dobra uz akumulacije i retencije u sustavu zaštite od štetnog djelovanja voda može se odrediti prema sljedećem:

- do 20 m od mjerodavnog nivoa, te objekata sustava (brana, preljev, temeljni ispust, pristupna cesta, ...),
- do 20 m od vanjske nožice nasipa,
- do 5 m od ceste uz nasip (odvodni jarak uz nasip),
- do katastarskih međa dvorišnih ograda za legalno građene objekte ili objekte u postupku legalizacije,

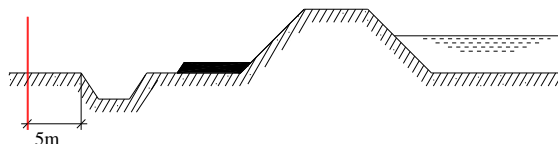
a)

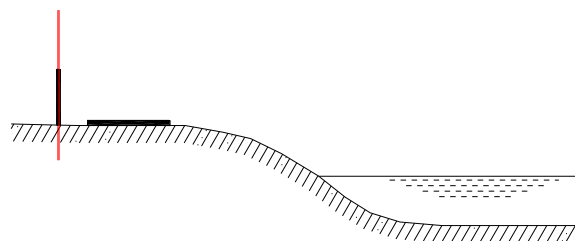
b)

c)

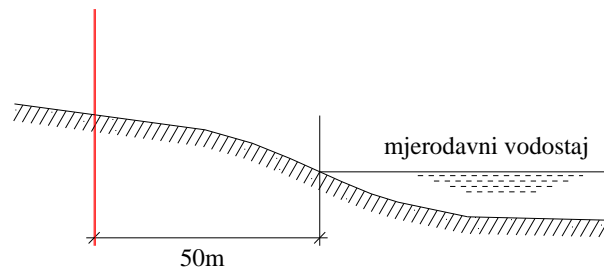
d)

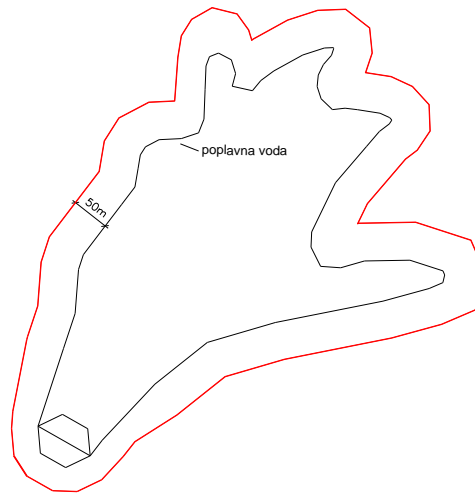
e) za odobrene projekte akumulacija i retencija (lokacijska dozvola) za koje nema tehničke dokumentacije više razine i preneseni su iz sitnijeg mjerila, granicu vodnog dobra može se odrediti do udaljenosti 50 m od prenesenog mjerodavnog vodostaja iz raspoložive karte na katastarski plan, uključivo sve objekte sustava (tijelo brane, evakuacijske građevine, pristupne ceste, ...).

2. Korištenje voda (proizvodnja električne energije, vodoopskrba, navodnjavanje)

Vodnim dobrom uz akumulacije i retencije upravlja korisnik, odnosno upravitelj akumulacije i retencije, do maksimalne razine vode u akumulaciji i retenciji (preljevna voda). Izvan ove kote Hrvatskoj elektroprivredi ne treba nikakav dodatni prostor uz akumulaciju i retenciju. Hrvatska elektroprivreda u ime Republike Hrvatske upravlja javnim vodnim dobrom na kojem su izgrađene vodne građevine za proizvodnju električne energije, akumulacijama, dovodnim i odvodnim kanalima, dovodnim i odvodnim tunelima, sukladno vodopravnom aktu izdanom od Hrvatskih voda (održavanje zadane kote vode u jezeru u određeno doba godine zbog zadovoljavanja potreba drugih korisnika voda i zemljišta). Za akumulacije i dovodne kanale formirane nasipima vrijede kriteriji pod b) i c) za zaštitu od štetnog djelovanja voda.

Situacija

Oko lokvi, bara i njiva sa izvorišnim zonama treba predvidjeti 3,0 m zaštitnog pojasa.

Granice vodnog dobra uz ribnjake, te uz stara korita i rukavce namijenjene za športski ribolov treba odrediti 5 m od rubova tih voda.

3.5. Ostale vodne građevine

Za poprečne građevine kao što su primjerice propusti, mostovi, brane i slično potrebno je formiranje katastarske čestice. Za „linijske“ poprečne građevine kao što su primjerice stepenice (stube), čepovi, ustave i slično, potrebno je samo njihovo ucrtavanje, bez formiranja katastarskih čestica.

Postojeće brane s akumulacijama ili retencijama u sustavu zaštite od štetnog djelovanja voda treba evidentirati na način da se zasebno evidentira brana s nizvodnom zaštitnom zonom, a zasebno uzvodni prostor potopljen akumulacijom ili retencijom. Građevine koje pripadaju branama kao primjerice preljev, brzotok, temeljni ispust, pa i odvodni kanal, slapište, drenažni rov i slično pripadaju obuhvatu brane.

Postojeće brane i uzdužne građevine s akumulacijama ili retencijama u sklopu izgrađenih hidroelektrana kojima upravlja Hrvatska elektroprivreda treba evidentirati na način da se zasebno evidentira brana s nizvodnom zaštitnom zonom, da se zasebno evidentiraju sve uzdužne građevine, a zasebno uzvodni prostor potopljen akumulacijom ili retencijom. Građevine koje pripadaju branama kao primjerice injekcijske zavjese, preljev, brzotok, temeljni ispust, ulazni uređaj temeljnog ispusta, tunel temeljnog ispusta, građevina regulacijskog zatvarača temeljnog ispusta, MHE na temeljnom ispustu, ulazni uređaj dovodnog tunela, građevina zatvarača dovodnog tunela, strojarne za pribranske hidroelektrane, pa i odvodni kanal, slapište, drenažni rov i slično pripadaju obuhvatu brane. Za postojeće uzdužne građevine s drenažnim kanalom potrebno je da sve imaju svoje katastarske čestice. Strojarnice derivacijskih hidroelektrana su udaljene od brana i akumulacija za dužinu derivacije. Strojarnice derivacijskih hidroelektrana su izvan javnog vodnog dobra.

Za potrebe gradnje brana s akumulacijama ili retencijama potrebno je formirati zasebnu katastarsku česticu s obuhvatom tlocrta brane s pripadajućim građevinama, te zasebno katastarsku česticu prostora akumulacije, odnosno retencije.

Za uzdužne građevine potrebno je da sve imaju svoje katastarske čestice. Za potrebe gradnje obaloutvrda potrebno je formirati zasebnu katastarsku česticu s obuhvatom u tlocrtu konstrukcije obaloutvrde do vanjskog ruba završnog betonskog vijenca.

Kod određivanja granica vodnog dobra poprečnih ili uzdužnih građevina potrebno je osigurati minimalni pristupni put od 3 m - 5 m na mjestima na kojima ne postoji. Prilikom projektiranja novijih vodnih građevina, pristupni put je u većini slučajeva definiran projektom.

Postojeće ustave, crpne stanice i slične vodne građevine evidentiraju se obuhvatom njihovih tlocrta. Lateralni i odteretni kanali evidentiraju se u obuhvatu tlocrta kanala s bankinama 2 - 3 m i eventualno popratnih građevina - nasipa sa zaštitnim pojasom do 6 m.

Obuhvate regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina treba definirati tlocrtima tih građevina sa zaštitnim pojasevima zemljišta od najmanje 3 m od ruba građevina, ako iste građevine (ustave, crpne stanice i slično) nisu dio prostora koji će biti obuhvaćen vanjskom granicom inundacijskog područja.

3.6. Izvorišta za javnu vodoopskrbu

Člankom 9. Zakona o vodama (Narodne novine, broj 66/19) propisano je da vodno dobro čine i katastarske čestice koje obuhvaćaju prostor na kojem je izvorište voda iz članka 100. stavka 1. ovoga

Zakona potreban za njegovu fizičku zaštitu i prostor na kojem je izvorište, izdašnosti najmanje 10 m³ dnevno, mineralne i geotermalne vode i prirodne izvorske vode potreban za njegovu fizičku zaštitu.

Člankom 100., stavkom 1. Zakona o vodama pod naslovom „Identifikacija voda za ljudsku potrošnju“ propisano je da će radi osiguranja prvenstva u korištenju voda za vodoopskrbu Hrvatske vode posebno identificirati na svakom vodnom području:

1. sve vode za ljudsku potrošnju koje osiguravaju u prosjeku više od 10 m³ vode na dan ili kojima se opskrbljuje više od 50 ljudi i
2. sva vodna tijela rezervirana za te namjene u budućnosti.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne i/ili regionalne samouprave, na čijem se području nalazi zona sanitarne zaštite, nadležno je i mjerodavno za donošenje Odluke o zaštiti izvorišta po zonama sanitarne zaštite uz prethodnu suglasnost Hrvatskih voda. Zone sanitarne zaštite izvorišta uspostavljaju se radi zaštite područja izvorišta ili drugog ležišta vode koje se koristi ili je rezervirano za javnu vodoopskrbu. Zone se utvrđuju prema uvjetima propisanim u Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta (Narodne novine, br. 66/11 i 47/13) koji propisuje i obvezu izrade elaborata zona sanitarne zaštite. Elaborat sadrži grafički prikaz zona, te pripadajuće prostorne podatke u digitalnom obliku pogodnom za daljnju obradu u GIS aplikacijama.

Pravilnikom o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta također su propisani svrha utvrđivanja i obuhvat I. zone sanitarne zaštite izvorišta i zabrane u I. zoni, posebno za izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti (članak 15. i članak 16.) i posebno za izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko - kavernožnom poroznosti (članak 24. i članak 25.).

Članak 15. propisuje da se I. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti utvrđuje radi zaštite izvorišta, vodozahvatnih građevina i njihove neposredne okolice od bilo kakvog oštećenja, onečišćenja vode te drugih slučajnih ili namjernih štetnih utjecaja. Granica I. zone sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti mora biti udaljena od vodozahvatnih građevina najmanje 10 m na sve strane i mora biti ograđena stabilnom ogradom visine dovoljne da spriječi ulazak neovlaštenim osobama.

Članak 16. propisuje da se u I. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s međuzrnskom poroznosti zabranjuju sve aktivnosti osim onih koje su vezane za zahvaćanje, kondicioniranje i transport vode u vodoopskrbni sustav.

Članak 24. propisuje da se I. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko - kavernožnom poroznosti utvrđuje radi zaštite građevina i uređaja za zahvaćanje vode. I. zona sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko - kavernožnom poroznosti obuhvaća neposredno naplavno područje zahvata vode, izvor vodonosnika sa pukotinskom i pukotinsko - kavernožnom poroznosti, kaptažu, crpne stanice, uređaje za kondicioniranje vode, građevine za čuvanje mjesta umjetnog napajanja vodonosnika sa pukotinskom poroznosti, bez obzira na udaljenost od zahvata vode. Kod velikih naplavnih površina na strmom i nepristupačnom terenu, I. se zona može podijeliti na I.A. i I. B. zonu. I. zona i I.A. zona moraju biti ograđene.

Članak 25. propisuje da se u I. zoni sanitarne zaštite izvorišta sa zahvaćanjem voda iz vodonosnika s pukotinskom i pukotinsko - kavernožnom poroznosti zabranjuju sve aktivnosti osim onih koje su vezane uz zahvaćanje, kondicioniranje i transport vode u vodoopskrbni sustav.

4 ZAŠTITA VODA OD ONEČIŠĆENJA UZROKOVANOG NITRATIMA POLJOPRIVREDNOG PODRIJETLA

II. Akcijski program zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla (Narodne novine, broj 60/17) donijelo je Ministarstvo poljoprivrede na temelju članka 57., stavka 2. Zakona o vodama (Narodne novine, broj 66/19) i članka 11. stavka 2. Zakona o gnojivima i poboljšivačima tla (Narodne novine, br. 163/03, 40/07, 14/14 i 32/19), sa ciljem zaštite voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima poljoprivrednog podrijetla radi postizanja dobrog stanja vodnih tijela površinskih i podzemnih voda i sprečavanja pogoršanja već dostignutog stanja vodnih tijela u pogledu onečišćenja nitratima poljoprivrednog podrijetla. Člankom 11. II. Akcijskog programa propisano je da je na ranjivim područjima zabranjena primjena gnojiva:

- na tlu zasićenom vodom,
- na tlu prekrivenom snježnim prekrivačem,
- na zamrznutom tlu,
- na poplavljenom tlu,
- na nepoljoprivrednim zemljištima,
- na 20 m udaljenosti od vanjskog ruba korita jezera ili druge stajaće vode,
- na 3 m udaljenosti od vanjskog ruba korita vodotoka širine korita 5 metara ili više,
- na nagnutim terenima uz vodotokove, s nagibom većim od 10 % na udaljenosti manjoj od 10 m od vanjskog ruba korita vodotoka,
- pomiješanog s otpadnim muljem,
- podrijetlom s poljoprivrednih gospodarstava na kojima su utvrđene bolesti s uzročnicima otpornim na uvjete u gnojišnoj jami.

Navedeni pojasevi zemljišta (do 20 m udaljenosti od vanjskog ruba korita jezera ili druge stajaće vode, do 3 m udaljenosti od vanjskog ruba korita vodotoka širine korita 5 metara ili više i na nagnutim terenima uz vodotokove, s nagibom većim od 10 % na udaljenosti manjoj od 10 m od vanjskog ruba korita vodotoka) trebaju imati status vodnog dobra.

Utvrđivanje ranjivih područja propisano je člankom 57. Zakona o vodama (Narodne novine, broj 66/19) kako slijedi.

- (1) Ranjiva područja su područja na kojima je potrebno provesti pojačane mjere zaštite voda od onečišćenja nitratima poljoprivrednog porijekla.
- (2) Radi postizanja opće razine zaštite od onečišćenja nitratima svih tijela površinskih, uključujući i priobalnih te podzemnih voda, primjenjuju se načela dobre poljoprivredne prakse u skladu s propisima o poljoprivredi za čiju primjenu se mogu donijeti odgovarajuće poticajne mjere.
- (3) Za ranjiva područja ministar nadležan za poljoprivredu donosi akcijske programe s obveznim mjerama za razdoblje od četiri godine. Detaljan sadržaj akcijskog programa kojim se predviđa poduzimanje obveznih mjera propisuje ministar nadležan za poljoprivredu pravilnikom. Akcijskim programom određuju se i obveznici primjene mjera. Obveznici primjene mjera dužni su primjenjivati mjere iz akcijskog programa.
- (4) Uredbu o određivanju ranjivih područja iz stavka 1. ovoga članka donosi Vlada Republike Hrvatske sukladno kriterijima propisa iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona (standard kakvoće voda za površinske, uključujući i priobalne vode i vode teritorijalnoga mora te podzemne vode) i na temelju provedenoga monitoringa. Uredbom se propisuje i obveza monitoringa koncentracija nitrata poljoprivrednog

podrijetla u površinskim i podzemnim vodama u ranjivim područjima. Ova uredba se preispituje najmanje svake četiri godine te po potrebi mijenja i/ili dopunjuje.

Ranjiva područja u Republici Hrvatskoj, na vodnom području rijeke Dunav i jadranskom vodnom području, na kojima je potrebno provesti pojačane mjere zaštite voda od onečišćenja nitratima poljoprivrednog podrijetla određena su Odlukom o određivanju ranjivih područja u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, br. 130/12), kojom se utvrđuje okvir za provedbu pravnog akta Europske unije - Direktive Vijeća 91/676/EEZ od 12. prosinca 1991. o zaštiti voda od onečišćenja koje uzrokuju nitrati poljoprivrednog podrijetla (SL. L 375, 31.12.1991.). Kartografski prikaz ranjivih područja u Republici Hrvatskoj prikazan je na slici 1.

Slika 1. Kartografski prikaz ranjivih područja u Republici Hrvatskoj

Popis općina i gradova unutar ranjivih područja u Republici Hrvatskoj dan je u tablici 1.

Tablica 1. Popis općina i gradova unutar ranjivih područja u Republici Hrvatskoj

R. broj	Županija	općina/GRAD
1	GRAD ZAGREB	GRAD ZAGREB
2	ISTARSKA	Bale
3	ISTARSKA	Barban
4	ISTARSKA	Brtonigla
5	ISTARSKA	BUJE
6	ISTARSKA	BUZET
7	ISTARSKA	Cerovlje
8	ISTARSKA	Gračišće
9	ISTARSKA	Grožnjan
10	ISTARSKA	Kanfanar
11	ISTARSKA	Kršan
12	ISTARSKA	LABIN
13	ISTARSKA	Lanišće
14	ISTARSKA	Lupoglav
15	ISTARSKA	Motovun
16	ISTARSKA	NOVIGRAD
17	ISTARSKA	Oprtalj
18	ISTARSKA	PAZIN
19	ISTARSKA	Pićan
20	ISTARSKA	POREC
21	ISTARSKA	Raša
22	ISTARSKA	ROVINJ
23	ISTARSKA	Sveti Lovreč
24	ISTARSKA	Sveta Nedelja
25	ISTARSKA	Sveti Petar u Šumi
26	ISTARSKA	Svetvinčenat
27	ISTARSKA	Tinjan
28	ISTARSKA	UMAG
29	ISTARSKA	Višnjan
30	ISTARSKA	Vižinada
31	ISTARSKA	Vrsar
32	ISTARSKA	Žminj
33	ISTARSKA	Karolja
34	ISTARSKA	Kaštelir-Labinci
35	KRAPINSKO-ZAGORSKA	Bedekovčina
36	KRAPINSKO-ZAGORSKA	DONJA STUBICA
37	KRAPINSKO-ZAGORSKA	ZABOK
38	MEĐIMURSKA	Belica
39	MEĐIMURSKA	CAKOVEC
40	MEĐIMURSKA	Domašinec
41	MEĐIMURSKA	Donji Kraljevec
42	MEĐIMURSKA	Donji Vidovec
43	MEĐIMURSKA	Goričan
44	MEĐIMURSKA	Mala Subotica
45	MEĐIMURSKA	MURSKO SREDIŠĆE
46	MEĐIMURSKA	Podturen
47	MEĐIMURSKA	PRELOG
48	MEĐIMURSKA	Selnica
49	MEĐIMURSKA	Sveti Martin na Muri
50	MEĐIMURSKA	Vratišinec
51	MEĐIMURSKA	Dekanovec
52	MEĐIMURSKA	Strahoninec
53	MEĐIMURSKA	Sveta Marija
54	PRIMORSKO-GORANSKA	Mošćenička Draga
55	SISAČKO-MOSLAVACKA	KUTINA

56	SISAČKO-MOSLAVAČKA	Lipovjani
57	VARAŽDINSKA	Beretinec
58	VARAŽDINSKA	Donji Martijanec
59	VARAŽDINSKA	Gornji Kneginec
60	VARAŽDINSKA	Jalžabet
61	VARAŽDINSKA	Maruševec
62	VARAŽDINSKA	Sveti Đurđ
63	VARAŽDINSKA	Sveti Ilija
64	VARAŽDINSKA	VARAŽDIN
65	VARAŽDINSKA	Vidovec
66	VARAŽDINSKA	Vinica
67	VARAŽDINSKA	Veliki Bukovec
68	VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	Borovo
69	VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	ILOK
70	VUKOVARSKO-SRIJEMSKA	Lovas
71	ZAGREBAČKA	Brdovec
72	ZAGREBAČKA	Pušća
73	ZAGREBAČKA	SAMOBOR
74	ZAGREBAČKA	Marija Gorica
75	ZAGREBAČKA	ZAPREŠIĆ

Člankom 11. stavkom 2. Zakona o gnojivima i poboljšivačima tla (Narodne novine, br. 163/03, 40/07, 14/14 i 32/19) propisano je sljedeće:

- (1) Gnojiva se moraju koristiti u skladu s načelima dobre poljoprivredne prakse što podrazumijeva obavljanje gnojidbe određenom vrstom i količinom gnojiva u skladu s potrebama biljaka i tla, uzevši pri tom u obzir raspoložive hranjive tvari u tlu, organsku tvar tla, klimatske uvjete područja i uvjete sjetve i sadnje.
- (2) Ministar će pobliže odrediti načela dobre poljoprivredne prakse iz stavka 1. ovoga članka.

5 UKNJIŽBA JAVNOG VODNOG DOBRA ZA POSTOJEĆE VODNE GRAĐEVINE I PRIRODNE VODOTOKE KOJI NISU EVIDENTIRANI U KATASTARSKOM I/ILI U ZEMLJIŠNO - KNJIŽNOM OPERATU

Kod izrade navedenih vrsta elaborata, granice zemljišta prema izvedenom stanju za regulacijske i zaštitne vodne građevine i građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju, odnosno stvarnom stanju korita, u obvezi su odrediti djelatnici Hrvatskih voda, službi za zaštitu od štetnog djelovanja voda po vodnogospodarskim odjelima i vodnogospodarskim ispostavama.

Za izgrađene vodne građevine za proizvodnju električne energije, koje se upisuju u zemljišne knjige kao javno vodno dobro, granice zemljišta prema izvedenom stanju u obvezi su odrediti djelatnici Hrvatske elektroprivrede i pribaviti odgovarajući geodetski elaborat.

5.1. Geodetski elaborat stvarnog stanja korita površinskih voda

Korito je prema članku 4., stavku 1., točki 39. Zakona o vodama terensko udubljenje kroz koje stalno ili povremeno teku vode, odnosno u kojem se nalaze stajaće vode. Vodotok čini korito tekuće vode

zajedno s obalama i vodama koje njime stalno ili povremeno teku, a obala je pojas zemljišta uz korito tekućih i drugih površinskih voda koje služi pristupu vodi i redovitom održavanju korita.

S obzirom na pojmove navedene u člancima 231. i 232. Zakona o vodama za pretpostaviti je da će se ovim geodetskim elaboratom kao granica katastarske čestice javnog vodnog dobra moći evidentirati vrh korita, tim više jer je i u članku 12. stavku 2. Zakona o vodama određeno da su korita prirodnih površinskih voda javno vodno dobro neovisno o tome tko je u zemljišnoj knjizi upisan kao njihov vlasnik.

Katastarskoj čestici korita trebaju pripadati i dijelovi obala (minimalni potrebni pojasevi radi održavanja korita - zemljani i slični radovi uređenja i održavanja, krčenje i košenje raslinja, poslovi zaštite od erozija kod bujičnih tokova), po mogućnosti prema kriterijima iz poglavlja 3.3. „Melioracijski kanali“ i ona treba imati status javnog vodnog dobra. Pri tome treba uvažiti stanje na terenu, odnosno treba poštivati postojeće međe legalno izgrađenih objekata i slično.

Nadalje, ukoliko se vodotok nalazi na zemljištu koje je u zemljišnim knjigama upisano kao vlasništvo Republike Hrvatske, prilikom snimanja stvarnog stanja korita vodotoka treba snimiti i pojas nužan za pristup i održavanje i sve uknjižiti kao javno vodno dobro, jer se time ne mijenja vlasništvo nad zemljištem, nego se samo odvaja površinu koja u naravi predstavlja vodno dobro i uređuju se odnosi između upravitelja na javnom dobru što je i interes Republike Hrvatske, a što podrazumijeva i suglasnost dotadašnjeg upravitelja na javnom dobru.

Ako se unutar katastarske čestice stvarnog stanja vodotoka nalazi neka od vodnih građevina, ista će se evidentirati kao dio te katastarske čestice.

5.2. Geodetski elaborat izvedenog stanja vodnih građevina

Geodetskim elaboratom izvedenog stanja vodnih građevina, granica katastarske čestice javnog vodnog dobra će se evidentirati njihovim krajnjim vanjskim konstruktivnim dijelom opisanim u Općim tehničkim uvjetima za radove u vodnom gospodarstvu (nožica obrambenog nasipa, cesta ili poljski put uz kanal, odvodni jarak i slično). U dokumentima su detaljno opisane sve vrste vodnih građevina, te se ovisno o tome za koju vrstu građevina izrađuje geodetski elaborat, geodetskom izvoditelju pokazuju granice zahvata građevine i njeni dijelovi unutar zahvata.

U dokumentu „Opći tehnički uvjeti za radove u vodnom gospodarstvu, Knjiga 1., Gradnja i održavanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i vodnih građevina za melioracije, Prilog A. Regulacijske i zaštitne vodne građevine“, Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Institut IGH d.d., Zagreb, prosinac 2010. godine dan je detaljan pregled vrsta regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i njihovih tehničkih značajki. Dokument je objavljen na mrežnoj stranici:

https://www.voda.hr/sites/default/files/dokumenti/prilog_a-regulacijske_gra-evina.pdf.

U dokumentu „Opći tehnički uvjeti za radove u vodnom gospodarstvu, Knjiga 1., Gradnja i održavanje regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina i vodnih građevina za melioracije, Prilog B. Melioracijske građevine“, Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i Institut IGH d.d., Zagreb, prosinac 2010. godine dan je detaljan pregled vrsta vodnih građevina za melioracije i njihovih tehničkih značajki. Dokument je objavljen na mrežnoj stranici:

https://www.voda.hr/sites/default/files/dokumenti/prilog_b.pdf.

Ukoliko se postojeće stanje određenja vodnog dobra i način dosadašnjeg evidentiranja vodnih građevina ne uklapaju u propisane kriterije, a udovoljavaju zahtjevima očuvanja funkcionalnosti i stabilnosti tih građevina, nije ih potrebno revidirati.

Dimenzije obuhvata u iznimnim situacijama mogu biti i manje od propisanih u kriterijima, ukoliko za to postoje opravdani tehnički razlozi.

Kriteriji za utvrđivanje granica vodnog dobra u geodetskom elaboratu izvedenog stanja vodnih građevina su sljedeći.

a) Regulacijske i zaštitne vodne građevine:

U slučaju da postoje projekti temeljem kojih su izgrađene pojedine građevine, granica javnog vodnog dobra će se u geodetskom elaboratu evidentirati krajnjim vanjskim konstruktivnim dijelom prikazanim u projektu. Kada uz neku od ovih građevina postoji put, pojas za održavanje, koji se nesmetano koristi od njene izgradnje, isti treba biti sastavni dio katastarske čestice javnog vodnog dobra.

Ukoliko se čestica javnog vodnog dobra formira od dijelova čestica koje su u vlasništvu Republike Hrvatske (primjerice velike površine poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske), istovremeno treba uknjižiti i pojas vodnog dobra nužan za pristup i održavanje unutar novoformirane čestice javnog vodnog dobra.

U ovim slučajevima, čestica javnog vodnog dobra treba biti jedna katastarska čestica s više načina uporabe, ovisno koje od regulacijskih i zaštitnih vodnih građevina će biti obuhvaćene geodetskim elaboratom, a sukladno odredbama članka 17. Pravilnika o katastru zemljišta (Narodne novine, br. 84/07 i 148/09) koji glasi:

Podaci o načinu uporabe katastarske čestice odnosno njezinih dijelova, iskazuju se tako da se katastarskoj čestici, odnosno njezinu dijelu, pridruži podatak o kojoj od vrsta uporabe. Vrste uporabe mogu biti sljedeće:

- za poljoprivredna zemljišta: nerazvrstano poljoprivredno zemljište, oranica, oranica - staklenik, oranica - plastenik, vrt, vrt - staklenik, vrt - plastenik, voćnjak, voćnjak - rasadnik, maslinik, maslinik - rasadnik, vinograd, vinograd - rasadnik, livada, pašnjak, trstik, ribnjak i močvara,
- za šumska zemljišta: šuma i ostalo šumsko zemljište,
- za unutrašnje vode: rijeka, potok, kanal, jezero, akumulacija, retencija, rukavac i bara,
- za površine mora: more, ribogojilište i marikultura,
- za prirodno neplodno zemljište: neplodno zemljište, stjenjak, kamenjar, golet, gromača, pijesak, klizište, vododerina, sprud, stjenovita obala, šljunčana obala i pješčana obala,
- za zemljište privedeno svrsi: izgrađeno zemljište, zemljište pod zgradama, dvorište, gospodarsko dvorište, uređeno zemljište, parkiralište, park, zemljište za sport i rekreaciju, dječje igralište, tržnica, sajmište, groblje, bazen, uređena plaža, luka, marina, zračna luka, kamenolom, šljunčara, pješčenjak, otvoreni kop, nasip, usjek, ustava, brana, deponija, bušotina, stepenište, ulica, trg, cesta, put, autocesta, željeznička pruga.

Iznimku od ovog pravila čine nasipi uz čiju se vanjsku nožicu ili na kruni nalazi javna ili nerazvrstana cesta, te bi se u tom slučaju taj dio vodne građevine evidentirao kao posebna čestica javnog vodnog dobra (Obavijest Državne geodetske uprave Klasa: 932-01/04-01/07, Urbroj: 541-01-04/1-04-3 od 4. veljače 2004. godine).

Odteretni i lateralni kanali trebaju biti posebne katastarske čestice odvojene od glavnog recipijenta.

b) Građevine za osnovnu melioracijsku odvodnju:

Vrijede isti kriteriji kao i za regulacijske i zaštitne vodne građevine.

c) Građevine za detaljnu melioracijsku odvodnju:

Svaka od pojedinih građevina predstavlja jednu česticu javnog vodnog dobra.

Zakonom o vodama, članak 139. stavak 1., određeno je da se uz građevine detaljne melioracijske odvodnje uspostavlja pojas u širini od 3 metra od vanjskog ruba te građevine koji služi održavanju građevine. U pojasa za održavanje poljoprivredna proizvodnja obavlja se na rizik vlasnika odnosno zakonitog posjednika zemljišta.

Granice katastarske čestice javnog vodnog dobra ovih građevina mogu biti vanjski rubovi te građevine, a njihovo održavanje može se izvoditi s pojasa za održavanje.

d) Brane s akumulacijama i crpne stanice za obranu od poplava:

Brane građene kao betonske konstrukcije koje pregrađuju vodotok snimaju se prema postojećoj građevinskoj dokumentaciji ako postoji ili prema snimku izvedenog stanja izrađenog u svrhu legalizacije objekta kao zasebne katastarske čestice s upisanom kulturom brana. Isto vrijedi i za crpne stanice za obranu od poplava.

e) Retencije i druge pripadajuće im građevine:

Sama vodena površina tretira se posebno, a nasipi i brana tretiraju se kao što je ranije navedeno.

f) Ostale vodne građevine (obaloutvrde, pera, deponije, pragovi, pregrade i slično):

Ne snimaju se radi evidencije istih u katastru i zemljišnoj knjizi, već se vode u posebnim evidencijama.

6 OPĆE PREPORUKE

Kod primjene kriterija nužno je razmotriti i pravni, ali i praktični aspekt, što znači da ih treba primjenjivati gledajući na reperkusije koje izazivaju, što znači da gdje je god to moguće, treba poštivati postojeće granice katastarskih čestica.

Gdje je god to moguće, za održavanje vodnih građevina i vodotoka treba otkupiti dio privatnih čestica, te formirati česticu javnog vodnog dobra, dok vodno dobro treba definirati samo za poplavna područja. Dugogodišnjim radom na terenu, te raznim problemima sa posjednicima zemljišnih čestica koje graniče sa česticama javnog vodnog dobra, zaključilo se da je isplativije otkupiti dio privatnih čestica, te formirati javno vodno dobro, nego samo formirati vodno dobro (posjednici obrađuju zemlju do rubova korita, te u slučaju devastiranja istih traže naknadu štete i ne poštuju granicu vodnog dobra kao pojas za održavanje).

Hrvatska elektroprivreda ima pristup vodnim građevinama za proizvodnju električne energije (cesta preko brane, put za pristup nizvodnom području brane, put za pristup vodnoj komori, put za pristup zasunskoj komori, cesta za pristup strojarnici i ostalim objektima).

Prilikom otkupa zemljišta, treba otkupiti čitavu česticu ukoliko bi vlasniku preostao nepotreban dio. Izvlaštenje preostalog dijela nekretnine uređeno je člankom 10. Zakona o izvlaštenju i određivanju naknade (Narodne novine, br. 74/14, 69/17 i 98/19) kako slijedi.

- (1) Ako se tijekom postupka potpunog izvlaštenja dijela nekretnine utvrdi da vlasnik nema gospodarskog interesa koristiti preostali dio, na njegov zahtjev izvesti će se i taj dio.
- (2) Pri odlučivanju o zahtjevu za izvlaštenje preostalog dijela nekretnine uzet će se u obzir okolnosti koje će nastati izgradnjom građevine ili izvođenjem radova, a koje su od utjecaja na gospodarski interes vlasnika za korištenje nekretnine kao i smanjenje vrijednosti preostalog dijela nekretnine.
- (3) Zahtjev iz stavka 1. ovog članka može se podnijeti do pravomoćnosti rješenja o izvlaštenju o čemu će Ministarstvo odnosno nadležno tijelo poučiti vlasnika nekretnine i pouku obvezno navesti u zapisniku.

<p>Ako je $a < 1,5$ m, tj. moguće je obaviti tehničko održavanje (prohod stroja) na preostalom prostoru, liniju vodnog dobra treba prilagoditi postojećim granicama katastarskih čestica.</p>	
<p>Ako preostala površina ne predstavlja neku iskoristivu površinu, cijelu katastarsku česticu treba otkupiti i proglasiti javnim vodnim dobrom.</p>	